

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.:
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

SCLOVENECC

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Vojno poročilo št. 964 Izredno letalsko delovanje v Libiji

14 nasprotnih letal sestreljenih
500 letalskih zmag 4. lovskega roja
Več oklepnih vozil uničenih v Tunisu

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Obojestransko letalstvo je bilo včeraj izredno
delavno v Libiji, čeprav so ga ovirali pešeni
viharji. V pogostih dvobojih so osni lovci zbili 11
nasprotnikovih strojev, in sicer 5 italijanski, 6 pa
nemški lovci.

Naš četrti lovski roj je pri teh uspehih uničil
dve štirimotorni letali in je tako dosegel svojo
500. zmagu. Tri nadaljnja letala je sestrelilo naše
in nemško protiletalsko topništvo.

Sovražni bombni napadi na naseljene kraje so
povzročili škodo med domačim prebivalstvom;
škoda ni velika.

Na tuniškem bojišču so izpodleteli po-
novni sovražni napadi, izvedeni s podporo oklep-
nih oddelkov. Uničena so bila različna oklepna vo-
zila.

Naše letalske skupine so uspešno delovale v
zaporednih valovih nad kolonami sovražnih čet ter
nad zbirališči vozil; kakih 10 vozil je bilo za-
žganih.

Močno so bile tudi bombardirane pristaniške
naprave v Alžiru in Boni.

V oporišče se je vrnilo letalo, o katerem je
naznanilo vojno poročilo z dne 12. januarja, da
manjka.

Hude sovjetske izgube na Kavkazu

Boji se nadaljujejo na Kavkazu, ob Donu in pri Stalingradu ter pri Voronežu in na področju Ladoškega jezera — Dnevni in nočni letalski napad na Anglijo

Hitlerjev glavni stan, 14. jan. Nemško vrhov-
no poveljstvo objavlja:

Po hudih izgubah, ki jih je sovražnik utrpel
prejšnji dan, je danes izvedel v zapadnem Kav-
kazu samo posamezne napade brez zveze, ki so
bili zavrnjeni.

Med Kavkazom in Donom ter na pod-
ročju Dona so se izjalovili ponovni sovjetski
napadi ob izgubi 26 oklepnih voz. Na področju
Stalingrada so nemške čete zavrnile močne
pohotne in oklepne napade v junako težkih bor-
bah. Letalstvo je posegalo na težišnih bojov na
kopnem.

Sovražni napadi jugovzhodno od Vorone-
ža proti nemškim in madžarskim četam so se
zrušili.

Borbe jugovzhodno od Ilmenskega
jezera in na področju Ladoškega jezera
trajajo dalje.

V Libiji so nemški in italijanski lovci
pri dveh nemških izgubah sestrelili 11 letal, pro-
tiletalsko topništvo pa še tri letala.

Ponovni sunki sovražnih sil v Tunisu so
bili zavrnjeni. Oddelki nemškega in italijanske-
ga letalstva so razkropili kolone za dovoz in zbi-
rališča sovražnih čil. Tudi letalstvu v letalskih
oporiščih so bila povzročena znatna opustošenja.

Pri dnevnih poletih angleških letalskih od-
delkov nad zasedenim zapadnim ozem-
ljem je bilo sestreljenih 5, na področju Se-
vernega morja pa 2 sovražni letali.

V poznih večernih urah so angleška letala
napadla zapadno Nemčijo, predvsem me-

sto Essen. Prebivalstvo je imelo izgube. Na-
stala je pretežno škoda na poslopjih. Nočni
lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili pet
letal.

Nemška bojna letala so napadla podnevi
naprave na angleški jugovzhodni o-
bali, ponoči pa mestno in ladjedelniško pod-
ročje Sunderlanda. Opaziti je bilo obsežne
požare.

Berlin, 14. januarja, AS. Iz pristojnih virov
se je izvedelo, da so Sovjeti začeli z novo vrsto
napadov, ki naj bi se pridružili dosedanjim sov-
jetskim ofenzivam. Rusi so prešli v glavnem na
dveh mestih v napad na zavezniške postojanke.

Prva ofenziva se je začela južno od Vorone-
ža, kjer se nahajajo nemški in madžarski oddel-
ki. Takoj je treba povedati, da kakor v drugih
primerih, tudi tokrat obramba ni bila preseneče-
na in ne pripravljena. Obveščevalna služba ter
ogledniško letalstvo sta pravočasno opozorila po-
veljstvo tega odseka in mu sporočila, da se sov-
ražnik zbira na tem odseku. Po drugi strani pa
se je zadnje tedne tokaj pomnožilo sovjetsko
ogledniško delovanje, ker so ruski ogledniški od-
delki imeli nalogo sondirati nasprotne sile ter
poiskati slabe točke v njihovi obrambi. Sovjetski
namenili so končno postali popolnoma jasni večerj,
ko je začelo njihovo topništvo bruhati močan
ogonj. Istočasno pa so začela napadati tudi le-
tala. S tem se je brezdvomno začela priprava
za veliko ofenzivo. Proti poldnevu je sovražnik res

začel napadati z velikimi pehotnimi in oklepnimi
silami.

Druge torišče sovjetske ofenzive je južno od
Ladoškega jezera, kjer Nemci oblegajo Lenin-
grad, odkoder se njihov obroč razteza proti La-
doškemu jezeru in proti Schlüsselburgu. Sovjeti
bi tukaj radi napredovali proti Volhovu ter strli
obroč okoli Petrograda, ki je že 15 mesecev ob-
legan.

Berlin, 14. januarja, AS. Vojaški sodelavec li-
sta »Zwölfuhrblatt« komentira razvoj vojaških do-
godkov na južnem odseku vzhodnega bojišča ter
poudarja, da so Rusi po zadnjih napadih na stalin-
grajskem bojišču, kakor tudi pri Voronežu, kjer se
prav nič niso ozirali na neizmerne izgube, začeli
izvajati nove napade z zelo številnimi silami. Nem-
ška obramba je vzdržala pred koncentričnimi na-
padi nasprotnega topništva, zlomila prve valove
sovražnih napadov, nato pa prešla v protinapad in
odbila Sovjete na tiste postojanke, iz katerih so
prišli. Izvedelo se je, da so sovjetske izgube pri
Stalingradu ter na južnem odseku vzhodnega bo-
jišča ogromne in Sovjeti so morali preiti iz napada
v obrambo, da so lahko obdržali vsaj nekaj naj-
važnejših postojank, iz katerih so začeli napadati.
K odločilnim uspehom nemških obrambnih nasto-
pov so mnogo pripomogli nemški protitankovski
topovi na bojišču med Volgom in Donom. Ena
sama nemška topovska baterija je v štiridesetih
urah sestrelila 79 sovjetskih letal ter uničila 129
sovjetskih oklepnih vozil. Od začetka bojov v Ru-
siji pa do danes je neka nemška divizija uničila
skupno 820 tankov ter 588 sovražnih letal.

Junaški planinci divizije »Julija«

Berlin, 14. januarja, AS. Neki nemški vojni
dopisnik popisuje delovanje italijanskih planin-
cev v diviziji »Julija« ter hvali njihovo junaštvo
in trda tveganja, s katerimi vsak dan odbijajo
nasprotnika ob ledenem Donu. Treba je imeti res
železen nasip, ali bolje rečeno jekleno srečo, do-
daja častnikar za tako trdno obrambo teh 100 ki-
lometrov vzhodnega bojišča. Kakšna je razlika
med domačimi Alpami ter med donskimi pokraji-
nami! Vsekako pa vojaštvo iz »Julije« trdo drži
in se bje kakor delajo le junaki. Dopisnik nato
naštevja preizkušnje, katere je divizija »Julija«
že prestala v Albaniji in Grčiji, nato pa povdi-

guje odpor teh planincev proti velikim skupinam
sovjetskih težkih in najtežjih tankov, ki se za-
letujejo v njihove bojne vrste, kjer leži danes že
zakopana velika množica padlih Sovjetov. Dopis-
nik končuje svoje poročilo s popisom neviščnosti
in neugodnosti majhne ruske vasi za pomočjo
bojne črte ob višinah donskega brega, kjer lahko
biva v revnih kočah 15 do 20 mož in zatruje, da
pod robato zunanostjo planincev iz divizije »Ju-
lija« bje sree pogumnega vojaka, zaupajočega
vase in v zmago. Vsak planinec nosi v svojem
sreču svoj pravi svet, za katerega se bori z nami.

Hitler sprejel maršala Antonescu

Berlin, 14. jan. AS: Dne 13. januarja je
Hitler sprejel v svojem glavnem stanu romun-
skega državnega poglavarja maršala Antone-
sca. Pri sprejemu sta bila navzoča tudi nemški
zunanji minister von Ribbentrop ter podpred-
sednik romunske vlade profesor Mihael Antone-
scu. Sestanek je potekel v ostražju prijatelj-
stva in vojnega bratstva med Nemčijo in Ro-
munijo. Udeležili so se ga tudi general Jodl,
z romunske strani pa vojni minister general
Dobre, načelnik romunskega glavnega stana
general Stofa in drugi. Razgovorjali so se o
vprašanju, ki se nanašajo na vojskovanje obeh
narodov ter sprejeli trden sklep, nadaljevati
vojno proti skupnemu sovražniku do popolne
zmagu. Ugotovili so, da njihova naziranja, ki
se nanašajo na nadaljevanje vojne na voja-

škem, političnem in gospodarskem polju po-
vsem soglašajo.

Gospodarskim razgovorom sta prisostvovala
tudi nemški minister za narodno gospodarstvo
ter pooblaščen minister Clodius.

Po opravljenem obisku pri Hitlerju sta

maršal Antonescu in prof. Antonescu obiskala

nemškega zunanjega ministra Ribbentropa.

Berlin, 14. jan. AS: Takajšnji tisk se bavi

z obiskom maršala Antonescu v Hitlerjevem

glavnem stanu ter na prvem mestu poudarja

prirčno ozračje, v katerem so potekali pogo-

vori v popolnem soglasju vseh pogledov. »Völ-

kischer Beobachter« zatrjuje, da skupno pre-

lita kri obeh narodov na bojnem polju ter skup-

nost idealov ter ciljev, ki vežejo Romunijo in

Nemčijo, tvori nerazdružljivo vez med obeh

narodoma. Žrtve romunskega naroda, poudarja

list, bodo kmalu rodile otipljive sadove pri

skupnem delu za reorganizacijo Evrope. »Bör-

sen Zeitung« piše, da so cilji ter načela ro-

munškega naroda enaki geslu oseh sil, ki je:

trdna odločenost za nadaljevanje vojne proti

skupnemu sovražniku do končne zmagu. »Zvöl-

Uhr Blatt« povečuje brezpogojno sodelovanje

Romunije bodisi na vojaškem, bodisi na gospo-

garskem področju in pravi, da Nemčija po-

stavlja proti fantastičnim načrtom in propa-

gandnemu sovražnemu govorenju svojo trdno

realno politiko.

Naloga oseh podmornic...

Buenos Aires, 14. januarja, AS. Roosevelt je
dejal v spomenici ameriškim kmetovalcem nasled-
nje: Naše živilske zaloge zginjajo v svetu. Zato
v Avstraliji, Novi Zelandiji, Južni Afriki ter v obeh
Amerikah ne smemo več zapravljati živil. Združeni
narodi dajejo svoje živilske zaloge skupno na raz-
pologo tja, ker so najbolj potrebne. Kanada po-
šilja sir in druga živila v Anglijo. Avstralija in
Nova Zelandija dobavljata živila ameriškim voja-
kom na svojih področjih. Živila latinske Amerike
se pošiljajo v Anglijo. Vsaka država med združe-
nimi narodi, ki predelujejo živež, mora vršiti svojo
posebno nalogo. Če je treba, izpolnijo tudi ose-
ne podmornice svojo nalogo.

Baltske države proti sovjetizaciji

Lugano, 14. jan. AS: Paul Gentizon ob-
javlja v dopisu, ki ga je prinesel »Corriere del
Tizino« pod naslovom: »Sovjeti in baltske dr-
žave« zanimive podatke o nezadovoljstvu, ki ga
je povzročila po sovjetski zasedbi na vseh po-
ljihi državnega udeleževanja v baltskih drža-
vah uvedba marksističnega evangelija. Iz tega
se da izvesti samo en sklep: boljševiški namen
je, presaditi sovjetski sistem na zahod. Kar se
je zgodilo v Rigi, bi se v primeru boljševiške
zmagu zgodilo v Madridu, Bruslju in Bernu.
V sovjetskem sistemu bi bile uničene in sovjete-
tizirane vse domače ustanove, tradicije, navade,
običaji, zakoni in vera.

Nove aretacije v Alžiru

Stockholm, 14. jan. AS. Iz Londona poročajo,
da so bile v zvezi s preiskavo o Darlanovem
umoru izvedene v Alžiru nove aretacije, kar je
imelo neugoden vtis v angleških krogih, ker gre
za osebe, za katere so želeli, da se jih ne bi do-
taknili. V Londonu poudarjajo, da je v teku pre-
iskava, ki je odkrila značaj vedno večjega proti-
angleškega razpoloženja. Londonski krogi zatru-
jejo, da bi se v Afriki radi ročili de Gaullovec
in dali udarec Angliji. Številni angleški listi za-
htevajo takojšnjo intervencijo angleške vlade.

Vatikansko mesto, 14. januarja, AS. Sv. oče
je sprejel pariškega nadškofa kardinala Suharda.

Junaška posadka v Velikih Lukih

Odbijala je napade 10 sovjetskih divizij in 14 brigad

Berlin, 14. januarja, AS. Boljševiki so pod-
vzeli iniciativo v zahodnem Kavkazu. Včeraj se
je očitno pokazalo, da bi radi vdrl v gorate
postojanke, ki jih branijo Nemci in Romuni. Za-
četni napadi niso rodili nikakega uspeha, pač pa
so imeli boljševiki velike izgube. Poročila iz
vzhodnega bojišča pravijo, da einajo Sovjeti na
razpolago še dokaj močna sredstva. V Berlinu to
priznavajo, pripominjajo pa, da bodo nemške sile
povsod strle vse sovražne poskuse. V potrdilo
tega služi en sam vzgled, primer pri Velikih Lu-
kih. V tem emstu, ležečem na progi Riga-Kali-
nin, je nemška posadka, obsegajoča manj kakor

eno divizijo, ni popustila proti sovjetski premoči.
saj so jo napadali z 10 pehotnimi divizijami, 8
oklepnimi brigadami ter s 6 mešanimi brigada-
mi, poslužujoč divjega bombardiranja iz stotin to-
pov in letal. Ker je bil sovražnik v takšni pre-
moči, so se morali branilec umakniti v mesto.
Pozneje pa se je položaj spremenil v rusko škodo.
Posadka je dobila pomoč po zraku, prešla v pro-
tinapad in včerajšnje nemško vojno poročilo je
že lahko objavilo, da se branilec branijo z juna-
škim pogumom in da napreduje napad za njihovo
osvoboditev.

Nova Vančingvejjeva vlada

Nanking, 14. januarja, AS. Da bi se lažje
rešila vsa vprašanja, ki so se odprla z vstopom
narodne Kitajske v vojno proti Združenim drža-
vam in Angliji, je vrhovni kitajski narodni obran-
ni svet na svojem zasedanju sklenil spremeniti
strukturo sedanje vlade. Izvršna oblast bo postav-
ljena na nove temelje. Vančingvei je sklenil usta-
noviti tri nova ministristva: ministristvo za socialno
blaginjo, ministristvo za prehrano ter ministristvo
za gradnje. Clani nove vlade so: predsednik Van-

čingvei, predsednik Cufuhaj, notranji minister Cen-
čun, zunanji minister Kumini, finančni minister
Cufuhaj, minister za narodno vzgojo Lishunguov,
pravosodni minister Loučungang, trgovinski mi-
nister Meisoping, propagandni minister Limpošeng,
minister brez listnice Cao-Tusung, minister za so-
cialno blaginjo Ting-Moteun, minister za prehrano
Kupačej in gradbeni minister Cenčuhuej. Imenovan
je bil tudi generalni tajnik ter dva pomožna gene-
ralna tajnika.

Poslanik Lequio umrl

Rim, 14. januarja, AS. V Rimu je umrl ita-
ljanski poslanik v Madridu Ekse. Francesco Lequio,
pl. Assaba. Bil je rojen v Rimu 2. aprila 1892. V
svetovni vojni se je boril kot topniški poročnik
prostovoljec ter je bil odlikovan z bronasto ko-
lajno za zasluge ter z zaslužnim križcem.

Minister Košak v Berlinu

Zagreb, 14. jan. AS: Na povabilo nemškega
finančnega ministra je hrvatski finančni mi-
nister Košak odpotoval v Berlin v spremstvu
guvernerja Narodne banke ter gospodarskih
strokovnjakov.

Marokanci se nočejo boriti za Amerikance

Tanger, 14. januarja, AS. Severnoameriški
poskus, ustanoviti v francoskem Maroku armado iz
maroških domačinov, ovira neke sovražno razpo-
loženje prebivalstva, marveč tudi odločen odpor
sultana ter paše Marakeč El Glaonija. Zato je bil
obvezni nabor omejen le na Francoze. Nekatera
domača plemena so se umaknila v neobljubene pre-
dele, odkoder napadajo Amerikance. Bilo je več
epopadov, pri katerih je mnogo orožja in streliva
padlo v arabske roke

Čile proti prekinitvi zvez z osjo

Santiago de Chile, 14. jan. AS: Ves tisk
objavlja z velikimi naslovi manifest bivšega
predsednika Alessandra proti prekinitvi diplo-
matskih odnosov z državami trojne zveze.
Alessandri se sklicuje na svoje prejšnje pan-
ameriško delovanje, nato pa pravi da je po
dolgem premišljanju prepričan, da bi glavna
preteklost države Čile, njena sedanjost in bo-
dočnost trpela zaradi očitka, da je prekinila
odnose brez resnih razlogov. Javnost je opo-
zorila na sklep senata z dne 2. junija 1942, na
podlagi katerega je vlada izjavila, da bo osta-
la zvesta ameriški kontinentalni solidarnosti,
da bo nadaljevala politiko čuječnosti ter po-
udarila, da bi le novi dorodki lahko vplivali na
njeno sedanje mednarodno stališče.

Usoda romunskega zlata v Rusiji

Bukarešta, 14. jan. AS: V zvezi s poročilom,
da so Združene države kupile od Sovjetske Ru-
sije za 63 milij. dolarjev zlata, piše list »Po-
runka Breemije«, da bi med tem zlatom utegnili
biti tudi romunsko zlato, kateremu se Romuni
niso odrekli. List omenja, da sovjetska vlada
romunski vladi ni hotela vrniti kronskih dra-
guljev, zlata zaloge romunske države banke in
drugih vrednosti, ki so bile med prejšnjo sve-
tovno vojno spravljene v carskih državnih bla-
gajnah med leti 1914-18 in ki so v tedanji dobi
bili vredni 7 milijonov zlatov.

Velik sneg v Romuniji

Bukarešta, 14. jan. AS: Zadnje tri dni je
na Rumunskem neprestano snežilo in zapadel
je tolikšen sneg, kakršnega že pol stoletja ne
pomnijo. V dveh dneh je bil promer na raznih
mestih prekinjen. V Bukarešti so šolske počit-
nice podaljšane.

Razmerje med Italijo in Francijo

Berlin, 14. jan. AS. »Lokal Anzeiger« je danes
zjutraj objavil članek o zadržanju fašistične Italije
do Francije. Časnikar objektivno popisuje razmerje
med Francijo in Italijo do neposrednega začetka
vojne, povzema glavne zgodovinske dogodke, po-
pisuje njihov bistveni značaj, ki je imel lažisenti-
mentalno obliko takozvane neločljive »latinske se-
estre«. To napačno in emesno pojmovanje bratstva,
ta magična beseda pariške propagande — pripo-
minja častnikar — je v zgodovini italijanskega na-
roda nevalizirala patriotsko in politično čustvo
Italijanov pri uresničevanju pravih narodnih ko-
risti in moral je vetati fašizem, da je narodu odprl
oči tudi v razmerju do »latinske sestre« in Italijani

so morali končno doživeti francosko katastrofo leta
1940, da so končno razumeli, da je Francija zdaj
doživela naravne posledice napačnega politično-
zgodovinskega stališča, ki ga je imela predvsem
do Italije. Nato je časnikar navedel celo vrsto epi-
zod in dogodkov, katerih žrtve je bila Italija pred
prihodom fašizma od francoske psevdokulture in
naštel vrsto fašističnih piscev in čenikarjev, ki so
z dokumentarnimi deli ter z nedvomnimi dokazi
izbrisali to latomorgano iz duha včerajšnjih Itali-
janov. Na koncu pravi, da je etika, ki danes navdi-
huje Italijo, zelo oddaljena od zločinskih vah tega
»latinskega bratstva« in Italija koraka danes stvar-
no svoji bodočnosti nasproti.

Rusija in Anglija v tekmi za ameriško pomoč

Monakovo, 14. januarja, AS. Posebni dopisnik
lista »Münchener Neuste Nachrichten« poroča iz
Stockholma svojemu listu zanimive podrobnosti o
zanimivi tekmi med Sovjetsko Rusijo in Anglijo,
ki bi si radi v Washingtonu zagotovili prvenstvo
pri pošiljanju vojnega gradiva. Izredne ruske tan-
kovske izgube v letošnji zimski ofenzivi so dale
Litvinovu znova povod, da se je podal v Belo hišo
in zahteval pri Rooseveltu za svojo državo pred-
nost pri dobavljanju vojnega gradiva. Kakor se
zdi, mu je predsednik to obljubil. Zgodovina tega
trenja med Sovjeti in Anglijo je zelo razgibana že
od poletja 1941, ko je Churchill dosegel v Ameriki
to prednost za angleški bližnji vzhod. Churchillova

zmaga pa ni bila dolga, ker so ameriški vrhovni
poveljniki zahtevali vojno gradivo za svojo lastno
armado, ki so jo začeli organizirati. Danes pa
Sovjeti zahtevajo prednost, toda med Rooseveltovi
obljubami, ter med njihovo uresničitvijo, med
vojnim gradivom v ameriških pristaniščih ter med
prihodom tega gradiva v ruska pristanišča mora
preteči mnogo vode V Združenih državah se tudi
mnogi boje, da je pošiljanje gradiva Sovjetom na
račun drugih bojišč prazna žrtve. Kajti nihče še
danes ne ve, kaj bo sovjetska ofenziva dosegla.
Eno je gotovo: Moskva je danes izigrala vse ter
igra za vse z neizmernimi človeškimi in gmojnimi
žrtvami.

Zahvala Nj. Vel. Kraljice in Cesarice

Visoki komisar je dobil naslednji odgovor na svoj vdanostni brzojav, ki ga je poslal Nj. Vel. Kraljici in Cesarici za njen rojstni dan: »Vsem ter prebivalstvu se najlepše zahvaljuje Nj. Vel. Kraljica in Cesarica za vladne izraze, ki so bili z veseljem sprejeti. — Dvorna dama markiza Rina Leonarditi di Villacortese.«

Seja novega Prehranjevalnega odbora

Ljubljana, 14. jan.

Te dni je ljubljanski župan general Rupnik sklical novi občinski odbor, ki je bil na njegov predlog imenovan od Visokega komisarja. Odbor sestavljajo: polkovnik Viktor Andrejka, Maks Dolničar, lastnik kavarne, advokat dr. Jože Hacin, Avgust Jenko, Josip Krek, primarij dr. Valentin Meršol ter profesor Franc Sič.

Župan je pozdravil novi odbor ter dal navodila za delovanje, ki ga bo odbor moral razviti in ki je velike važnosti za prebivalstvo. Naslovil je globoko zahvalo na Visokega komisarja zaradi skrbi, ki jo posveča vsem vprašanjem, ki se nanašajo na prehrano. Potem je govoril o sedanjem položaju in o vprašanjih, ki posledično nastajajo na področju prehrane. Župan se je obrnil na delavnost in razumno sodelovanje odbora, da bi naloge, ki so odboru poverjene, bile čim hitreje in ugodneje rešene v prid prebivalstva in mesta.

Župan se je poleg tega iskreno zahvalil vsem, ki so sodelovali na prehranjevalnem področju, pri dobavi, pri nadzorstvu cen. Se posebej pa se je zahvalil osebjem prehranjevalnega urada za izvršeno delo ter omenil, da je tudi na tem odseku našlo dela in zaslužka precej brezposelnih. Načelnik prehranjevalnega urada dr. Ivo Frelich je nato podal obširen referat o izvršenem delu ter prikazal odboru organizacijske urada, ki je razdeljen na sledeče odseke in pododseke:

1. **Blagovni odsek** ki prevzema vse blago, likvidira račune dobav in nadzoruje skladišča;
2. **Odsek za razdeljevanje živilskih nakaznic** vsak mesec napiše vse živilske nakaznice in jih dostavi na dom. Pri pisanju živilskih nakaznic se osebe poslužuje kartoteka družinskih glavarjev, ki je urejena po abecednem redu vseh ulic v občini. Zaradi evidence in kontrole ima pa urad tudi še posebno kartoteko vseh ljubljanskih potrošnikov. Pri vsakem potrošniku je vpisano, če je morda pridelovalec, če ima morda zalogo racioniranih živil, če ima možno kravo ali če se je s klanjem prasiča založil z mastjo;
3. **Oblačilni odsek** vodi vse posle v zvezi z osebnimi oblačilnimi nakaznicami, kakor tudi s posebnimi nabavnimi nakaznicami novorojenčev in novorojenec;
4. **Bolniški odsek** deli bolnikom posebna nakazila na podlagi bolniških spričeval, ki jih pošilja mestni fizikat ali pokrajinski zdravnik;
5. **Odsek za kurivo** upravlja vse posle zlasti pri preskrbi z drvmi;
6. **Računovodstvo** tvori likvidatura, blagajna in knjigovodstvo;
7. **Pododsek za nakazovanje blaga** gostinskimi obratoma deli tem obratom nakazila za nabavo racioniranih predmetov po predložitvi ustrežajočega števila odrezkov živilskih nakaznic;
8. **Pododsek za posebna nakazila** deli posebno dodatke k osnovnim živilskim nakaznicam raznim zavodom, šolskim kuhinjam, organom javne varnosti, finančni straži, milici za državno varnost, konzulatoma, poklicnim gasilcem, krvodajalcem;
9. **Pododsek za meso** daje upravičencem posebne mesarske knjižice, da dobe meso pri mesarjih;
10. **Pododsek za petrolej** deli petrolej upravičencem, ki se izkažejo s potrdilom mestne elektrarne, da nimajo električne razsvetljave.

Do 15. decembra je Prevod prevzel vsa skladišča racioniranih živil in z njimi tudi odseki za nakazovanje moke, riža in testenin ter odsek za nakazovanje masla, sladkorja, mila in drugih racioniranih živil. Na ta način so ostala mestnemu preskrbovalnemu uradu samo skladišča za drva.

Urad ima tudi svoj protokol in svojo registraturo.

Mestni preskrbovalni urad nastopa kot preskrbovalno oblastvo I. stopnje, obenem pa na drugi strani tudi kot trgovsko podjetje. Ta urad se sam vzdržuje, ker občina plačuje samo pragmatično uslužbenstvo in daje nekatere prostore, razsvetljavo, kurjavo in navadne pisarniške potrebe.

Davčne olajšave za najširše sloje

Pred dnevi smo objavili vest o carinskih in davčnih olajšavah, ki jih je uveljavil Visoki komisar za številne predmete, ki jih je smatrali za nujno potrebne in ki so več ali manj merodajni za vzdrževanje visoke ravni cen.

Uveljavljajoči se ukrepi imajo za glavni cilj, olajšati življenjske pogoje veliki skupini oseb, ki razpolagajo z razmeroma zelo omejenimi sredstvi in za katere pomeni tudi najmanjši zvišanje cen težak udarec.

Kot smo dejali, vsebujejo ukrepi izpremembe pri uvoznih carinskih dajatvah in v celoti obravnavajo ves carinski-davčni sistem, ki se bo po potrebnih izpremembah in po onih izpremembah, ki jih bo postopno pokazala praksa, prilagodil sistemu, ki je v veljavi v Kraljevini in v mestih, ki so v istem razredu kot Ljubljana.

Ko smo govorili o teh dajatvah, smo že omenili, da se dogaja v Ljubljani nasprotno temu, kar se dogaja v drugih mestih Kraljevine, t. j. da je mestna občina ljubljanska pobirala svoje davčnine od skoraj vsega uvoza, kar za je prišlo na trg, in sploh mestna tržišča.

Znano pa je, da so v ostalih italijanskih pokrajinah občinske davčnine omejene točno na zelo majhno število vrst blaga, med katerimi so samo sveže in soljeno meso, alkoholne pijače, konzervirane ribe, nekatere vrste elastičnega, plina za razsvetljavo in električni tok, gradbeni material, pohištvo, parfumerije, fina mila in krzno. Davščina se odmerja po potrošnji in po slojih, katerim je namenjeno blago, da bi na ta način omogočile nakupe manj premožnim.

Po tem kratkem seznamu predmetov, ki so podvrženi občinskim dajatvam v ostalih krajih Kraljevine, bi bilo nemogoče objaviti seznam takih predmetov za Ljubljano, za kar bi potrebovali vsaj nekaj strani v listu.

Revizija občinskih uvoznih in trošarin za najbolj važne predmete bo povzročila izpad dohodkov za okoli štiri in pol milijona lir, kot smo že napisali, kar pomeni z drugimi besedami, da bodo ti štirje in pol milijoni lir prišli

Visoki komisar proučil ureditev javnih zaklonišč

Ljubljana, 14. januarja:

Včeraj ob 16 je Visoki komisar v vladni palači predsedoval sestanku, katerega so se udeležili viceprefekt dr. David, kvestor dr. Ravelli, podžupan dr. Tranchida, inšpektor za tehnična dela inž. Farina, inšpektor za protiletalsko zaščito polk. Tombolan, predsednik pokrajinske zve-

ze industrijev g. Heinricher in dr. Grasselli od obširne ter drugi uradniki Visokega komisarata.

Na sestanku so proučili položaj javnih zaklonišč v zvezi z njihovo takojšnjo ureditvijo.

Visoki Komisar je podal navodila za takojšnjo ureditev že obstoječih zaklonišč; za opremo v javna zaklonišča prostorov, ki so za to primerni; za zgraditev drugih javnih zaklonišč v glavnem mestu in za ureditev zaklonišč v gledališčih in javnih gledaliških dvoranah, pri industrijskih podjetjih in tiskarnah, v šolah in zavodih ter pri državnih upravnih poslopih in drugih družbah, ki so od nje odvisne.

Befana pri gasilcih

Ob priliki Befane je bila prirejena simpatična prireditve tudi v vojašnici gasilcev, kjer so bili razdeljeni darovi in je bil prisotnim pojasnjen pomen te prireditve. Prireditvi je prisostvoval predsednik upravnega odbora gasilcev podprefekt comm. David in ostale osebnosti.

Dar za pomožno akcijo

Delniška družba »Saturnus« je z namenom prispevati k obsežni podporni delavnosti Podporna zaveza poslala Visokemu komisarju znesek 15.000 lir, za katerega se je Visoki komisar zahvalil.

KULTURNI OBZORNİK

Slovenska stenografija (Konec.)

Tudi v pisavi se prof. Svetelj le malo loči od Novaka. Spremenjeno pisavo večinoma tudi uveljavlja. Doslej smo zlog -to- pisali z navzdolnim t tako, da smo ves znak zaokrožili, prof. Svetelj pa ga zaokroži le spodaj, da ga stopi z o. Pri nekaterih tujih predponah dovoljuje Novak pisanje ali izpuščanje končnega soglasnika ali samoglasnika, prof. Svetelj pa soglasnik redno izpušča, za predpono inter pa po nemškem zgledu in po predlogu prof. Ratuša piše nov znak. Nov znak je uvedel tudi za členek zaradi.

V besedah, ki se končujejo na -ščina, piše Novak šč, prof. Svetelj pa ga zaradi velikih prednosti izpušča. Pripono -stvo, -stvo, -ništvo označuje s samim ov po Novakovem zgledu iz govornega pisma. Za besedo milijon ima Novak piko z vejico, prof. Svetelj pa podvoji znak za tisoč, kar je bolj primerno. Za pisavo členka »samo« dovoljuje Novak dvojno pisavo, prof. Svetelj pa le eno, z obrnjenim o. Prof. Svetelj ima nekaj več kratice, vzhiti iz sodobnega gospodarskega življenja, n. pr. d. d., d. z o. z., firma.

Novakove stenografske strokovne izraze je prof. Svetelj le malo spremenil. Namesto »obratni« in o piše primerneje »obrnjeni« in o. Namesto »neposredno spajanje« rabi izraz »neposredno vezanje zlogov«. Za Novakova »druga znamenja« je uvedel izraz »besedni znaki«. Pri teh spet rabi vprašaj za besedi: vprašanje, vprašati. Slovniki strokovni izrazi ustrezajo novim zahtevam, razen izraza »deblo«, ki ga pisatelj tu pa tam še rabi.

Bolj pa se nova knjiga loči od Novakove po razvrstitvi in podajanju učne tvarine. Novak pojasnjuje pisavo v pravilih na 10 straneh, nekaj pa v prenosu stenograma. Prof. Svetelj nima strogih pravil, ampak na 27 straneh Pojasnila k stenogramu, v katerih razlaga vsako novost v pisavi. Zato je njegova razlaga daljša in preglednejša. Novak navadno le navaja, kako znak ali besedo pišemo, prof. Svetelj pa pojasnjuje, kako je pisava nastala, n. pr. ni je raztegnjen n, r je v srednji znak po višan r. Kjer ga skušnja uči, da dijaki delajo napake v pisavi, jih še posebej opozarja, naj pazijo na pravilno pisavo.

Novak predela najprej male in srednje znake ter samoglasnike, šele potem velike in dolge znake, zato mora pri teh vokalizacijah ponavljati. Profesor Svetelj pa ima najprej vse znake za soglasnike in med njimi samoglasnike e in a, druge samoglasnike obravnava šele nato, zato je njegov pouk o pisanju samoglasnikov in zlogov bolj enoten. Podobne znake razlaga skupaj, n. pr. d in e, g in h.

Za členke, ki so nepregibne besede, ima Novak splošna pravila, členke pa navaja navadno sproti med samoznaki, potem pa še v posebnem paragrafu vse skupaj v abecednem redu. Prof. Svetelj pa je za pisanje členkov postavil 10 pravil, ki jih navaja pri drugi tvarini, pa ne po zaporedni vrsti. Nato pa ima vse členke v dveh paragrafi, urejene po onih 10 paragrafi.

Stenografija se najbolj rabi v trgovskem in gospodarskem poslovanju, zato naj ima nova knjiga primerne zglede. Prof. Svetelj je tudi to zahteval upošteval. Poleg tega pa je uvedel 40 trgovskih okrajšav, ki jih že uporablja med drugim besedilom in jih v § 39, razvrsti po abecednem redu. Take okrajšave, ki jih nimamo za samoznake, so n. pr. banda, blago, blagovolite, dolg, dopis in njih izvedenke.

Za vajo v hitrosti pisanja je važen diktat. Zato ima nova knjiga kratko navodilo, kako naj si dijak diktat pripravi in ga piše. Precej diktatov je tudi navedenih s šestimi zlogi. Na koncu knjige je pa tri strani stenografskega čtiva in diktatov. Za vajo v pisanju so važne tudi naloge, vendar jih Novak nima za vso učno stvarino, prof. Svetelj pa za vso.

Te metodniške razlike pa prav nič ne zmanjšujejo zaslug, ki jih ima ravnatelj Novak za slovensko stenografijo. Pač pa bo zboljšani učbeni način

ruza, oves, seno, kostna moka in druga krma, slama itd.

Razen za dež in sneg je bilo treba skoraj za vse plačati mestno uvoznino in trošarino. Toda to še ni dovolj povedano, kajti tudi za premog in drva je bilo treba plačati uvoznino, ki je letno dajala nad 600.000 lir.

Ce bi hoteli nadaljevati s temi razmišljanji, bi lahko bralce samo zmedli.

Sedaj v teku se nahajajoča revizija, ki bo znana, ko bo odobren občinski proračun od pristojnih oblastev, bo vzela občinskim finančnim 4,5 milij. lir dohodkov, da bi jih dala v številne majhne prihranke v žepu prebivalstva. Ker pa ni bilo mogoče odvzeti občini tolike dohodke, je bilo potrebno misliti na način, kako najti novo ravnotežje v občinskih finančnih, in sicer je bilo doseženo to s tem, da so bili doseženi drugod prihranki z največjim varčevanjem, pa tudi s tem, da je bila zvišana doklada na državne neposredne davke, izjemo pa tvori zgradarina, za katero ostane doklada neizpremenjena na 60%.

Te izpremembe v obdavčitvi so majhne in ne zanimajo najbolj revnih slojev prebivalstva, niti ne morejo vplivati na cene življenjskih potrebščin, to se pravi na dva cilja, katere se je nameravalo doseči s temi ukrepi.

Razdeljevanje petroleja

Ljubljanski mestni preskrbovalni urad prične z nakazovanjem petroleja za mesec januar prihodnji ponedeljek 18. t. m. tako, da pridejo v ponedeljek na vrsto upravičenci z začetnicami priimka A—F, v torek 19. G—J, v sredo 20. K—O, v četrtek 21. P—T, v petek 22. U—Z in v soboto 23. zamudniki.

Urad bo nakaznice za petrolej delil upravičencem vsak dan od 8 do 11 in od 15 do 17 razen ob sobotah popoldne, ker urad ne posluje. Upravičenci naj se natanko ravnaajo po tem razporedu, da ne bo zmede in nepotrebnih potov, vse pa opozarjamo, naj pridejo po nakaznice v soboto št. 1 v I. nadstropju Mahrove hiše na Krekovem trgu št. 10.

Italijanske dobave preje Romuniji. Na osnovi gospodarskega sporazuma z Romunijo bo Italija dobavila Romuniji 3250 ton preje iz celulozne volne, 1500 mešane bombažne preje, to vigogne-preja, 870 ton razne svilene preje, 630 debele in tanke lanene in konopljne preje in 1000 lomljene konoplje.

Iz hrvatske industrije. Prva hrvatsko-slovenska tvornica sladkorja v Osijeku izkazuje za lasko leto pri glavnici 30,8 milij. kun čistega dobička 2.807.000 kun obenem s prenosom iz prejšnjega leta vred. — Lanena industrija Osijek je lani zvišala glavnico od 6,5 na 12 milij. kun. Čisti dobiček pa je lani ostal v primeri z letom 1940 skoraj neizpremenjen, na 1.446.000 kun. Produkcija je ostala na predvojni višini.

zelo olajšal pouk stenografije v šoli in učenje stenografije samoukom.

Spriču toliko vrlin so nedostaki v knjigi le malenkostni. Namesto »izgleda« v § 10, 3 in § 22, 3. naj bi bila domača beseda. V § 1. 1. manjka pojasnila, kako pišemo piko. Tudi druga slovnika ločila niso omenjena. V § 24, 1. naj bi bil zgled tudi za pisanje končnice -graf, n. pr. stenograf. Pojasnila o členkih v § 30., 31. bi bila bolj pregledna, če bi bilo na 23. strani nad prvo vrsto tiskano: Deset pravil za členke. Členek »zaradi« v št. 11. pa naj bi bil v št. 6. med členki-samoznaki. V Pojasnilih v § 22, 5. je omenjeno znamenje za nov odstavek, tega znamenja pa v stenogramu ni.

Stenogram je zelo lično in pravilno avtografični direktor I. Osana. Tudi tisk je zelo jasen in lahko čitljiv.

To je nova učna knjiga za poslovno pismo. Višja vrsta stenografije pa je govorno pismo. Pri nas ga je doslej napisal le ravnatelj Novak v dveh izdajah, l. 1901 in 1922. Za uvod ima tako imenovane prehodne okrajšave, ki pa jih je prof. Svetelj privzel že v zadnji paragraf poslovnega pisma pod naslovom: Izpuščanje pridevnikihih pripon. — Prof. Svetelj pripravlja zdaj novo knjigo za govorno pismo, ki naj kmalu izide s prav takimi vrlinami kakor njegovo poslovno pismo!

Prof. J. Pavlin.

GOSPODARSTVO

Prihranki srbskih delavcev v Nemčiji. Doslej so srbski delavci zaposleni v Nemčiji, nakazali v domovino 99.63 milij. din.

Ukrajina in nemško gospodarstvo. Državni komisar za Ukrajino, pokrajinski vodja Koch, je objavil proglas na Nemece v Ukrajini, kjer jih opozarja na važnost Ukrajine za totalitarno vojno. Istočasno poročajo, da je dozdaj prišlo že 4000 vlakov z živili v Nemčijo.

Ameriški državni dolg. Državni dolg severno-ameriških Zedinjenih držav je s koncem lanskega leta narasel na ogromno vsoto 112 milijard dolarjev.

Fuzija japonskih velebank. Iz Tokija poročajo, da je finančni minister odobril fuzijo 4 največjih japonskih bank v dve veliki banki. Banka Mitsui, ustanovljena leta 1876 in z glavnico 100 milij. jenov se bo fuzionirala z Banko št. 1. ustanovljeno l. 1873 z glavnico 57,5 milij. jenov. Nadalje se bosta fuzionirali banki Mitsui Bisi, ust. l. 1885 in z glavnico 100 milij jenov z Banko 100, ust. 1880 in z glavnico 39 milij. jenov. Fuzija bo izvedena v marcu 1943 in bosta obe novi velebanki razpolgali z vlogami v znesku 8 milijard jenov.

Umri je dne 13. januarja, previden s tolažili svete vere, naš dolgoletni in zvesti uslužbenec, gospod

FINK FRANC

Porteb bo v petek, dne 15. januarja 1943, ob dveh popoldne z Zal. kapele sv. Franciška, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. januarja 1943.

TONJEJC ANTON,

lastnik kavarne »Evropa«.

V 93. letu svojega življenja nas je zapustila naša dobra mama in stara mama, gospa

ANTONIJA ŠAPLA
roj. Laurenčič

Pogreb bo v petek, dne 15. januarja 1943, ob 4. uri popoldne z Zal. iz kapele sv. Marije na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. januarja 1943.

Globoko žalujemo:
Tone in Riko, sinova; dr. Lelija in dr. Bogdan Novak, Libuška in Tanja Šapla, vnuki.

Drobne novice

Koledar

Petek, 15. januarja: Pavel Puščavnik; Ma-
ver, opat; Makarij Vel., opat.
Sobota, 16. januarja: Marcel I., papež in
mučenec; Berard, mučenec; Priscila, sveta že-
na; Oton, mučenec.

Novi grobovi

† Janez Kavčič. V Ljubljani je umrl strojni-
kmečke zadruge Janez Kavčič. Pokopali ga bodo
v petek ob pol 4 iz kapele sv. Antona na Žalah.
† Anton Jug. V Smihelu pri Žužemberku je
na Piešivici umrl po vsej Dolenjski znani slikar
g. Anton Jug. Pokojni je bil rojen 1878 l. v Sol-
cano, pristojen pa je bil v št. Jernej na Dolenj-
skem, kjer biva njegova družina. Preživel se je
s slikarstvom. Slikal je kapelice, vaska znamenja
in oltarje po cerkvah, kakor tudi napisne raznih
podjetij. Zato je bil znan po vsej Dolenjski. Po-
kopan je bil na farno pokopališče v Smihelu pri
Žužemberku v sredo 13. l. m.

† Amalija Morela. V 63. letu starosti je umrla
v Novem mestu po dolgi bolezni gospa in mati
Amalija Morela roj. Ulašič. Pokopali so jo v če-
trtek na novomeškem pokopališču.

Naj vsem rajnim svetle večna Luč, njihovim
dragim naše iskreno sožalje!

Smrt moža poštenjaka

Pri svojem sinu
g. Alojziju Košmerlju,
sempetrskem župniku
v Ljubljani, je 14. ja-
nuarja v 91. letu sta-
rosti umrl g. Janez
Košmerlj, posestnik iz
Sodražice 17. Pokojni
je bil mož poštenjak,
kakršne imajo naši
zdravi kmetijski domo-
vi. Vse njegovo dolgo
življenje je bilo po-
svečeno ljubezni do
Boga in do doma. —
Poln globoke, žive in
trdne vere je z zdra-
vo prirojeno razum-
nostjo gospodaril do zadnjih let na starem Piko-
vem posestvu v Sodražici, podpiran od zveste
žene Terezije roj. Stare, s katero ga je družila
vez ljubezni in zvestobe skoraj celih 64 let. Tri-
najst otrok se mu je rodilo v zakonu; vsem je
dal z besedo in še bolj z zgledom najlepšo kršča-
nsko vzgojo. Krivicoš in sovraštva ni poznal;
poln smisla za ljubezen in vzajemnost med sosed-
ji je bil vedno pripravljen vsakomur pomagati. V
javnosti ni zavzemal vidnejših mest; mnogo pa
je bral, z zanimanjem razumnega moža je spre-
mljal dogodke doma in v svetu. Praznoval je lepe
življenjske jubileje. Za biserno poroko je prejel
očetovsko voščilo in apostolski blagoslov od sa-
mege sv. očeta Pija XII. Bili so ti lepi dnevi
zanj tolažba v življenju, polnem truda, trpljenja
in skrbi. Oslabljen od starosti je lansko poletje
zapustil rodni dom in se je s svojo zvesto ženo
preselil k sinu Alojziju v Ljubljano, kjer je večer
gospodstva preživel v stanoviti molitvi in
bogovdanem potrpljenju, pričakujoč, da ga po-
kličje Gospod k plačilu, ki si ga je z zvestim živ-
ljenjem zaslužil. Bil je mož, ki so mu v polni
meri veljale psalmistove besede: »Blagor mu,
kdor se Gospoda boji in njegove postave željno
izpolnjuje.« Naj bi imel naš narod mnogo takih
mož poštenjakov! Pokojnemu daj Bog večni mir!

Smrt zaslužne matere

V starosti 82 let
je dne 5. januarja pri
sv. Duhu nad Staro
Loko mirno v Gospo-
du zatisnila oči Jeri-
ca Pintar, mama g.
Janeza Pintarja, kate-
heta v Ljubljani. Po-
kojnica je bila znana
kot vzorna krščanska
mati in žena, ki je
veliko trpela, veliko
molila in veliko de-
lala za svoje otroke.
Vsi, ki so jo poznali,
in teh je bilo veliko,
so jo spoštovali in ce-
nili kot zgledno kr-
ščansko ženo, ki je svoje otroke vzgojila v boga-
boječnosti in poštenosti. Izmed pet otrok je eden
katehet v Ljubljani, drugi zdravnik v Domžalah,
tretji doma na posestvu, dve hčerki pa poročeni.
Gospodu Janezu in drugim svojem izrekanju na-
še iskreno sočutje! Blago mano pa pripravimo
vsem znancem v molitvi!

— Tudi podeželski trgovci vam lahko postre-
žejo z izvodi letošnje »Družinske pratike«. Treba
je samo zahtevati. Knjigarnice in veletrgovine so
jo razposlale na vse strani Ljubljanske pokrajine.

Pogreb prof. Ivana Vavpotiča

V sredo ob 15 je bil pogreb akademskega
slikarja prof. Ivana Vavpotiča, ki so se ga
udeležili premožni slovenski likovni umetniki,
iz kapele sv. Petra na Žalah na pokopališču
pri sv. Križu. Pogreba so se med drugimi ude-
ležili predsednik Društva slovenskih likovnih
umetnikov prof. Saša Santel, ki se je od po-
kojnika v imenu vseh umetnikov poslovil s
kratkim govorom na Žalah, dalje dr. Janko
Pretnar, načelnik prosvetnega oddelka mestne
glagolavstva kot zastopnik župana g. Leona
Rupnika, univ. prof. dr. Janko Polec in univ.
prof. dr. Niko Zupančič za vseučilišče, dr. Fran
Windischer, predsednik Narodne galerije, dr.
Milan Dular, ravnatelj vselejskega, pisatelja
g. Fran Govekar za Dramatično društvo, g. Pavel
Golija za Narodno gledališče in drugi. Cerkevne
molitve in obrede sta na Žalah in na grobu
opravila dva duhovnika-frančiškana. Ob odpr-
tem grobu se je od pokojnika poslovil v imenu
skupine mladih, neodvisnih slovenskih umet-
nikov g. Stane Kregar. Ob močnem sneženju so
slovenski umetniki pokopali Ivana Vavpotiča.

Za premišljevanja in skupne pobožnosti

Dutil: **Tvoja maša in tvoje življenje.**
Broš L 250 z dodatkom zbirne
maše v čast Presv. Srcu Jezusov-
nemu L 6.—, vezano L 14.—
Guardini Romano: **Sveča znamenja.**
Broširano L 15.—, vezano L 28.—
Pečjak: **Dot k Bogu** (z velikim tiskom).
Vez. rd obr. L 20.—, zl. L 25.—
Tomaža Kempčana: **Moja za Kristu-
som.** Vez. L 22.—, na bojsem
papirju L 30.—
Ušeničnik Aleš: **Knjiga o življenju.**
Broš. L 20.—, karton. L 27.—
Vrečar Ivan: **Rožni venec bl. Device
Marije** (za zadost. pobožnost
prvih sobot. — Broširano L 2.—

LIJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI
Predškofjlo 5. Miklošičeva cesta 5

— Dva dni je snežilo. V sredo je celi dan
močno snežilo in je snega padlo do 10 cm na
debelo. Snežna plast je sedaj že do 25 cm visoka
v ravnini. Po mnogih krajih na Notranjskem so
bili veliki snežni zameti. Proti večeru v sredo
je dvodnevno sneženje ponehalo. Začelo se je po-
časno jasni. Noč je bila celo jasna. V četrtek
jutraj je bilo zmerno mrzlo, nekoliko milo vre-
me. V sredo je bil dosežen temperaturni maks-
imum —4,8, v četrtek jutraj pa jutranji minimum
—6,8. Barometer se je v sredo popoldne začel
dvigati in je v četrtek jutraj dosegel stanje
760,1 mm, takole ob 7 jutraj pa je začel spet
pocočiti padati. Mesto in okolica nudita sedaj pravo
zimsko sliko, ko je vse obdano v debelo snežno
odejo. Po mestu imajo hišni gospodarji in hišniki
mnogo dela z odklavljanjem snega. Nekateri na-
pravijo to delo prav zgodaj, drugi pa so zelo
pozni, ko že ljudje hodijo v urade in v druge
službe, da se morajo ogibati strugačem in kidačem.
Ombrograf je v 14 dneh januarja zaznamoval
16,4 mm padavin. Lanski 14. januar je zaznamo-
val skoraj slično vreme, le nekoliko mrzleje.

— Nesreče na deželi. Tudi na deželi zazna-
muje nezgodna kronika mnogo poškodb, povzo-
čenih po padcih. V ljubljansko bolnišnico so pri-
peljali tri take ponesrečence. Japelj Ivanka, 24-
letna hčerka posestnika v Črni vasi na Barju, si
je zlomila desno roko. — Na Jelčici si je poško-
doval pri padcu levo nogo 54-letni delavec Fran-
ce Parkelj. — Janez Leskovec, 30-letni posestnik
pri sv. Joštu nad Vrhniko, si je zlomil desno roko.

Iz Novega mesta

Velikodušen dan za novomeško kapiteljsko
cerkev. Za restavracijska dela pri kapiteljski cer-
kvi je bila z odlokom Visokega komisariata po-
deljena enkratna pavšalna podpora v iznosu 30
tisoč lir.

Novomeški prošt mil. g. Karel Čerin — 65-
letnik. Par dni pred božičem, dne 23. decembra
preteklega leta, je obhajal mil. g. prošt Karel
Čerin 65letnico svojega rojstva. G. prošt je od
svoje težke bolezni že dobera ozdravel in oprav-
lja svoja dušnopastirska dela zopet skoraj z isto
žilostjo kot pred boleznijo. Zlasti je z velikim
zanimanjem sledil in prisostvoval restavracijskim
delom pri kapiteljski cerkvi in vodil seje res-
tavrarskega odbora. Bog mu daj dočakati še mho-
go let med nami!

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Sprememba v vodstvu Centralnega semenišča.
Ravnatelj našega Centralnega semenišča, v ka-
terem se vzgajajo bogoslovci za našo, tržaško in
poreško škofijo, msgr. dr. Ivan Butto, je odstopil.
V svojem poslovnem govoru je rekel, da je od-
stopil zato, ker je bilo mesto ravnatelja nezdruž-
ljivo z mestom generalnega vikarja naše nadškof-
ije, kar je postal leta 1941. Kdo bo novi ravnat-
elj, še ni znano. — Za spirituala je bil imeno-
van in je že nastopil svojo službo dosedanj stolni
vikar in profesor dr. Fr. Močnik.

Zima. Končno je tudi našo sončno pokra-
jino zajela zima. Sicer se ne smemo še nič
pritoževati, kajti zima, ki nas je obiskala se-
daj ob novem letu, se še zdalca ne da pri-
merjati z neprijetnostjo in krutostjo zime, ki
nas je lansko leto ob tem času mučila že do-
bra dva meseca. Letošnji božični praznik je
bil prijeten sončen dan, ki ni prav nič pričal
o zimi. Prav tako je bil tudi noveletni dan
poln vedrine in sonca. O zimi lahko govorimo
samo, ker smo dobili sneg in občuten mraz.
Zadnji dan starega leta je sneg — letos prvič
— pobelil vse naše severno hribovje ter tudi
vipavsko in kraška pobočja skoraj do morja.
V soboto, 2. januarja, je v deželi zopet sne-
žilo in je v dopoldanskih urah sneg naletaval
tudi v mestu ter rahlo pobelil vso nižino. Po-
poldne pa je ta bela mreža zginita in sedaj je
v dolini kopno. Po gorah je nasulo obilo sne-
ga in ga naneslo tudi globoko v doline. S sne-
gom je prišel tudi mraz. V mestu smo imeli
v ponedeljek in torek pred sv. Tremi kralji
oster mraz, ki je rezal v obraz, v opoldanskih
urah nas je pa sonce razkošno obisalo in
znatno omililo neprijazno mrzlo. V jutranjih
urah je živo srebro padlo par stopinj pod ničlo,
proti popoldnevu je pa zopet zlezlo nad ničlo.
O hudi, trdi zimi tedaj res še ne smemo go-
voriti.

Z Gorenjskega

Preskrbovalna naloga Koroske. Dne 1. ja-
nuarja se je kmetijski oddelček za Korosko, ki se
je ustanovil aprila lanskega leta, dokončno pre-
selil iz Gradca v Celovec. Istočasno je bil usta-
novljen tudi deželni prehranjevalni urad za Ko-
rosko. Ob tej priliki je »Völkischer Beobachter«
objavil smernice glavnega štabnega vodje dr.
Santnerja za obnovu kmetijstva in bilanco glede
prehrane dežele. Žito je treba na Korosko uva-
žati. Krompirja so pridelali lani toliko, da bo za-
dostoval do prihodnje letine. Proizvodnja mleka
se je močno dvignila, maščobe pa je treba še
vedno uvažati. Živine ima Koroska dovolj in jo
celo izvažajo. Tudi preskrba s sočivjem je zadovo-
ljiva. S priključitvijo Gorenjske je bilo korosko
prehranjevalno gospodarstvo postavljeno pred
nove naloge. Zaradi slabega gospodarstva se de-
žela ni mogla sama preskrbovati. Z dobro voljo
gorenjskega prebivalstva pa se je prehrana že
znatno izboljšala.

S Spodnjega Stajarskega

Tečaj za bodoče kmetovalce. 45 mladeničev iz
mariborskega okrožja se je te dni zbralo k prve-
mu izbirnemu tečaju nove kmetijske šole za ma-
riborsko okrožje v Slovenski Bistrici. Tečaj, v ka-
terem so mladeniči poslušali predavanje, nakar so
položili izpit, je trajal 4 dni. Poslednji dan so
morali opraviti velik tek z ovirami, da so poka-
žali svoje športne sposobnosti. Večji del mladeni-
čev je prišel s Pohorja, s samotnih kmetij. Iz-
branih je bilo 30 mladeničev, ki bodo od 15. ja-
nuarja do 15. maja šolani v Jarenini za bodoči
kmetovalski poklic.

Smrti slučaj. V Zgornjem Radvanju pri Ma-
riboru je preminula v visoki starosti 82 let pri-
vatnica Jospina Berdnik. K večnemu počitku
so jo položili na pokopališču v Limbušu. V Ve-
lenju je umrl v starosti 56 let višji poštni oficial
Fran Kotnik, v Celju 49letni uslužbenec ta-
mošnjega zemljemerskega urada Janez Fau-
land, v Marenberku pa Janez Lukas.

Iz Ljubnega v Gornji Savinjski dolini objav-
lja »Marburger Zeitung« dopis, v katerem navaja,
da seže zgodovina tega kraja do leta 1200. Danes
steje Ljubno odnosno njegova krajevna skupina
2639 prebivalcev s 472 gospodinjstvi, trg sam pa
ima nekaj nad 600 prebivalcev. Več kakor po-
lovica površine je pokrita z gozdovi. Nedavno so
Ljubno obiskali razni zastopniki stranke iz Celja.

Iz Hrvaške

Promocija slovenskih akademikov na zagreb-
škem vseučilišču. Na medicinski fakulteti zagreb-
škega vseučilišča so promovirali za doktorje vse-
ga zdravilstva: dne 24. novembra 1942: Stanko
Vovk iz St. Jurja ob j. ž., Stanka Tavzes iz Ljub-
ljane, Slava Lesjak iz Petrovč pri Celju; dne 30.
novembra 1942 pa: Vladimir Juvan iz Ljubljane,
Emil Zdravič iz Trebnega in Slavko Omejec iz
St. Vida nad Ljubljano.

Slovenska poroka v Zagrebu. Dne 6. decem-
bra lanskega leta sta se poročila v cerkvi sve-
tega Roka v Zagrebu g. France Drča iz Jastre-
barskega in gdč. Pavla Stefančič iz St. Petra pri
Zidanem mestu. Mladi par je poročil g. prelat
msgr. dr. Franc Cukla. Priči sta bili dr. Ferdi-

nand Korun, zdravnik v Zagrebu, in jurist Ivan
Rojnik iz Zagreba.

Novo nastavitve Slovencev v NDH. V zad-
njem času so bili pri raznih državnih uradih
NDH nastavljeni sledeči Slovenci: Pri zavodu za
kolonizacijo v Zagrebu: Avgust Vovk, Ines To-
mažič in Milena Deželak. Pri podružnici tega za-
voda v Osijeku pa: Danica Debenjak, Hilda Do-
brila, Rudolf Bradač, Jurij Selmajer, Nada Bu-
šelič, Dragica Sekošan in Hermina Divald. Kot
učitelji so dobili službe sledeči: Franc Eržen v
Busovači, Branislava Razlag na gimnaziji v Otoč-
cu in Albina Srebrnič, učiteljica gospodinske šo-
le v Krapini. Pri poštini upravi NDH so dobili
zaposelitve: Hinko Šiško, poštni inspektor iz Ma-
ribora na pošti Sarajevo II, Ernest Pipan, poštni
inspektor iz Maribora na pošti Sarajevo I, Va-
lentin Pahor, poštni nadzornik iz Ptuja v Slavon-
skem Brodu, Fran Glavnik, pismonoša iz Ptuja
v Zagrebu in Jože Rapotec iz Laškega v Hrvatski
Mitrovici. Pri hrvatski davčni upravi so nastav-
ljeni: Franc Pirih, davčni uradnik iz Celja v Sa-
rajevo, Alojzij Fajdiga iz Maribora v Garešnici,
Danica Sigi iz Slov. Bistric v Karlovcu, Hrvatska
sodna oblast je pa sprejela v službo kaznišniškega
paznika Ivana Gašperina in Antona Pirca iz
Maribora ter ju je nastavila za kaznišniške pazni-
ka v Banji Luki. Dosedanji upravitelj planinske
koče na Smrekovcu Ivan Vrtnik je odšel za upra-
vitelja veleposestev v Alagince pri Slav. Požegli.

11.

11

Kako dolgo sem padal? Ne vem, tudi ni
čas nič pomenil. Vem le, da sem prestrašeno
gledal predse, kam me bo zaneslo. Ozračje
je bilo sicer mirno; vendar nisem padal na-
vpično kot kamen. Zanašalo me je, da mi
je jemalo sapo.

12

12

Na tla sem priletel tik pod robom pre-
pada. Niti dober korak, pa bi strmoglavil v
globoino. Nagonsko sem pograbil padalove
vrvi ter se potegnil na travo — bil sem
rešen. Padalo se je zaprlo. Rešilo mi je živ-
ljenje. Dobro je izpolnilo svojo nalogo.

Drobna ljubljanska kronika

Stolna kongregacija za akademike. Na
bo imela svoj prvi sestanek v novem letu
v petek, dne 15. t. m. ob 18 v škofiji. Ob-
vestile, prošni, tudi druge, da bo udeležba
res polnoštevilna. — Voditelj.

Po nakazanih za semeniški krompir iz
Danske naj pridejo zainteresirani od erke C
do vključno 3. dne 16. januarja 1943 v mestni
gospodarski urad. Beethovnova ulica 7-II,
soba št. 33 ob devetih dopoldne. Dan, kdaj
se bo krompir delil na te izkaznice, bo tvr-
dila Sever et Komp. Arielle Rea št. 5, obve-
stila prav tako v dnevnem časopisu z in-
seratom.

Rojaki s Planine. Iz Pilaština. Kozlega
in okolice, vabljeni k spominjski pobožnosti,
ki bo v cerkvi na Rakovniku v nedeljo, dne
17. januarja 1943 ob 17.

Namesto venca na grob pokojnemu pri-
jatelju dr. Janežu družar dr. Dereani zne-
sek 150 lir podpornemu skladu za zdravni-
ško vdovo.

Zivilski trg v snegu. Tržni vrvoj na
živilskem trgu je v sredo zaradi močnega
sneženja znešel. Zelo pozno so prišli trdni
trgovci in nekateri prodajalci na trg. Tudi
gospodinjstvo so bile prav redke, ki so priha-
ljale iskane zelenjavo ali drugo stvar za
kuhinja. Mestni delavci so hoteli čistiti trg
in so naglo odklivali sneg. Tudi v četrtek
je bilo na trgu nekako mrtvilo.

Občinski svetniki, mestni sluga, bra-
njevka, sodnik, tiskar, častnik in drugi
... Celo vrsta ljudi nastopa s svojimi
značaji v prijetni in zelo zabavni komediji
»Vihar v kozarcu«, ki bo prvič uprizorjena
v nedeljo ob 3 na Rokodelskem odru. Obisk
toplo priporočamo! Predprijava vstopnice bo
v nedeljo ob 10-12 in dve uri pred pričet-
kom predstave v društveni pisarni, Petrar-
kova 12-1.

Koncert pianista Gorinja. Na prvem
klavirskem koncertu letošnje sezone bomo

18. oktobra lani sta odnesla iz kurlika go-

stiličarki Poljskovi na Smartinski cesti 3
kokoši, vredne 300 lir. Bila pa sta kmalu za-
snečena, aretirana in izročena sodišču. Pred-
sodnik sta trdovratno tajila tatvino, toda
prišlo se ni spoznalo, da sta bila prav ona
ista dvoječka, ki sta se plazila usodni večer
okoli kurlika.

Ponesrečeni v Ljubljani. Bančnega
namestnika žena, 35-letna Antonija Sternova
je na cesti padla in dobila poškodbe po
glavi. — Pri sankanju je zadel ob drevo in
se po glavi hudo poškodoval 13-letni dijak
rojenca podatek, da je vsesekla v levo ro-
ko — Bradeško Valentin, štiriinšest let postrž-
nice je padel in si zlomil levo roko.

Opozorilo davčne uprave

Vlaganje prijav za odmero narodno-
obrambene fonda za l. 1943. Davčna upra-
va Ljubljana-mesto ponovno poziva vse mo-
ške davčne obvezance, ki imajo predpis na-
neposrednih davkov (zemljinari, zgradarji,
pridobitniki in t. j. imalci) in so bili 1. ja-
nuarja 1943 stari preko 30 let in to samce
ter vdovec in oženjene brez otrok, da vlože
radjavo pravilno odmere obrambnega fonda za
leto 1943 nekolikove prijava do 31. t. m. —
Zaradi znižanja obrambnega fonda naj vlože
te prijave tudi oni davčni zavezanci, ki
imajo 3 ali več živih otrok izpod 21. leta
starosti. Te prijave je navesti imena in
s 4 listami. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti
solastniki naj vlože skupno prijavo, na ka-
kateri naj bodo imena vseh solastnikov in
s katerim deležem. V prijavi je navesti imena in
rojstvo podatek otrok ter nato resničnost po-
datkov na prijavi potrditi na mestnem
poglavstvu. — Prav tako naj v lastnem
interesu vlože slične prijave oni davčni za-
vezanci, ki so solastniki hiš ali obr

A. Fogazzaro: 83

Palača ob jezeru

IV.

Silla, ki je ležal v travi, je nenadoma sedel in začel šteti udarce ure. Pol enajstih. Vedel je, da mora biti pol enajstih. Pogledal je že najmanj stokrat na uro in ni minulo še dve minuti, ko jo je spet pogledal. Pograbil je šop trave in ga odtrgal. Marina mu je dejala: Po enajstih.

Že nad eno uro je ležal na istem mestu kakor prejšnji večer na travi v vinogradu pod cipreso. Dan, ki se mu je zdelo, da ne bo nikdar minil, je končno le prešel. Znova je pogledal na uro. Še pet in dvajset minut je manjkalo do enajstih.

Se nekaj minut je sanjiral v travi, nato pa se je dvignil in odšel k stopnišču. Počasi in ne-slišno je odšel navzdol. Ko je došel do dvorišča, je za hip obstal. Nobena svetloba, noben glas ni prihajal iz temne hiše. Tiho je stopal ob zidu in došel do vrat, ki so vodila v pristan. Odprl jih je in izginil v temi. Tu ni mogel razločiti drugega kakor začetek skrivnih stopnic. Ob njegovih nogah se je rahlo svetlikala voda. Sedel je na spodnjo stopnico in zopet pogledal na uro. Manjkalo je še pet minut do enajstih. Kako so se minute vlek-le v neskončnost!

Nenadoma je nad seboj zaslišal biti uro enajst. Ura v Palači je prehitela. Za Marino je torej že bila enajst.

Vstal je in se začel vzpenjati po stopnicah. Čez nekaj časa je obstal: se naslonil na zid in prisluhnul.

Vse je bilo tiho.

Rahlo škripanje vrat mu je vzelo sapo. Zaslišal je rahel šum korakov in nato tih glas ali boljše samo dihi:

»Renato!«

Silla je hotel planiti naprej. Ob tem klicu je obstal.

Cez trenutek je isti glas znova poklical, a nekoliko močnejše:

»Renato!«

Ni bil gotov ali je to Marinin glas ali ne. Umaknil se je za korak.

Tedaj je zaslišal šum obleke, ki se je naglo bližal in obstal blizu njega.

»Silla, Silla!« je dejala Marina.

Bila je res ona. Ni je sicer mogel videti, a čutil je njeno bližino. Samo nekaj stopnic jo je ločilo.

»Nisem Renato,« je dejal, ne da bi se ganil.

»Se torej ne spominjate imena? Podajte mi roko!«

Planila je navzdol in mu skoraj padla v naročje, on pa jo je strastno objel.

»Je bilo res, kar ste mi rekli snoči?« ga je vprašala s pozemajočim glasom.

Silla ni odgovoril. Se tesneje jo je privil k sebi in ji poljubljal ramo. Njeno lice se je dotaklo njegovega in nežen glas ga je znova vprašal:

»Je bilo res?«

Ob njeni bližini so mladeniču odpovedale vse misli in ves razum. Komaj je mogel spregovoriti:

»A ti?«

»Moj Bog! Že davno!« mu je odvrnila.

Nenadoma pa, kakor da bi jo prevzela neka nova misel, se mu je izvila iz rok, mu položila roke na ramena in ga vprašala:

»Torej se ne spominjaš vsega?«

Silla ni razumel. Odgovoril je tja v en dan, ves prevzet od njene bližine, iztegnivši roke proti njej:

»Vse, vse!«

»Tudi iz Genove?«

Ni mogel razumeti čudnih besed in je nestrpno ponovil:

»Vse, vse.«

Marina ga je pograbila za roke in mu jih sklenila.

»Zahvali se Bogu,« mu je dejala.

To strašno ime mu je stisnilo srce kakor ledena roka. Molčal je ves presenečen s sklenjenimi rokami. Tudi Marina je molčala nekaj trenutkov, kakor da bi čakala, da odmoči v mislih. Nato ga je prišla pod pazduho in zašepetala:

»Pojdiva zdaj!« Odvedla ga je navzgor po stopnicah.

Silla je molčal in pustil, da ga je skoraj vlekla navzgor.

Dospela sta do presledka, kjer so stopnice zavile na desno.

»Pojdi torej z menoj,« mu je dejala Marina, izpustila njegovo roko in ga objela preko ramen. Pritisnila je usta k njegovemu ušesu in mu nekaj zašepetala.

Mladenič je pozabil na prejšnje nerazumljive besede; postal je zopet slep za vse in ji je odgovoril:

»Tiho zdaj!« mu je dejala in mu položila roko na usta.

Zopet ga je prišla za roko in ga vodila navzgor. Nenadoma je obstala. Zdelo se ji je, da sliši korake in govorjenje. Oba sta pozorno poslušala.

Glasovi so prihajali iz spodnjega nadstropja, s hodnika, kjer je bila grofova spalnica.

Marina se ni zmenila, šla je naprej. Njena roka je iskala vrata in jih odprla. Pramen svetlobe je padel na hodnik in vonj po vrtnicah je objel Silla. Vstopila sta.

Na mizi so gorele sveče. Skozi odprta vrata spalnice je prihajala slabotna svetloba. Vseposod so bili nameščeni šopki belih in rumenih vrtnic.

Marina je vstopila v sobo, potegnila za seboj Silla in zaklenila vrata.

Izpustila je omamljenega mladeniča in planila h klavirju. Preden se je ta zavedel, kaj se godi, je začela divje igrati. Silla je stekel za njo in jo odtrgal s silo od klavirja.

»Izzivam jih,« je dejala in pustila, da jo je odvedel proč. »Saj sem jih izzivala tudi snoči. Ničesar niso razumeli.«

Silla je pričakoval, da bo kdo, ki je slišal klavir, prišel gor.

Marina je skomizgnila z rameni, se oprostila njegovih rok in skoraj padla v naslonjač.

»Semkaj!« mu je dejala in mu namignila, naj sede k njenim nogam. »Poznatí hočem vse tvoje spomine.«

Silla ni odgovoril.

»Najprej ples,« je takoj nadaljevala Marina.

»Ne razumeš? Ples Doria!« Nestrpno je udarila z nogo ob tla.

»Ne razumem,« je dejal.

Marina se je hipoma vzravnila.

»Mi nisi rekel, da se spominjaš?«

On pa jo je prijel za roke in se sklonil nad njo.

ŠPORT

Uradna objava CONI-ja št. 3

Neudejstvenost se drušva. Športne zveze in komisariji se pozivajo, da do 31. januarja predložijo seznam onih podrejenih športnih društev, ki morajo biti ali so že razpuščena ali ki se kakor koli že eno leto ne udeležujejo ter se o njih ne more reči, da bodo obnovila svojo društveno delavnost.

Sportni programi. Športne zveze, komisariji in društva se opozarjajo, da predložijo do 31. januarja v smislu okrožnice z dne 16. dec. p. l. program prireditve, ki jih posamezna društva mislijo organizirati v bližnji športni sezoni. Povedo naj približni čas teh prireditev, da se bo mogel narediti na podlagi teh podatkov splošen pregled delavnosti.

Prošnje za nagrade. Prav tako do 31. januarja morajo vsa športna društva predložiti proračun svojih potreb za tekoče leto. Pri tem naj navedejo prošnje za nagrade, odje, obleko ter morebitne prispevke za organiziranje športnih prireditev.

Smuški dvoboj med Francozi in Švicarji

Kljub prometnim in drugim težavam bomo čitali tudi letos o raznih mednarodnih prireditvah v drsanju, hokeju na ledu in smučanju. Mednarodno sezono bodo otvorili v nedeljo, 17. januarja v Chamonixu, kjer se bodo sestali najboljši francoski in švicarski smučarji. O tej tekmi bomo poročali med tednom podrobneje. Tudi v Zagrebu bodo gledali pomembno prireditev. Tja bodo prišli slovaški igralci hokeja na ledu in nastopili proti hrvaški državni reprezentanci. To bi bilo vse, kar bi veljalo zapisati o nedeljskem mednarodnem športnem sporedu. — Glavni dogodek za prijatelje nogometa bo nadaljevanje italijanskega

državnega prvenstva. Posebno v prvem razredu te velikopotezne prireditve, ki traja skoraj vso sezono, igrajo moštva, za katerih usodo vlada tudi v inozemstvu veliko zanimanje. Po dosedanjih 15. igrah se je povzpelo do vrha Torino, ki ima z Livornom enako število točk — po 21 sta jih nabrala doslej — vendar boljše razliko golov. V nedeljo bo igral Torino doma proti Ambrosiani. Livorno pa bo gostoval v Benetkah. Ker so Benetani letos zelo šibki, bodo po vsej verjetnosti tudi

v nedeljo poraženi, težje pa bo v Torinu, kjer bo borba za točke zelo izenačena. Po računih na papirju velja napovedati zmago Livornu in Torinu, če ju ne bo sreča zapustila, kar se v nogometu tako rado zgodi.

Včeraj dopoldne ob pol 10 je mirno v Gospodu zaspal, previden s svetlimi zakramenti, naš dragi brat, stric in svak, gospod

Janez Kavčič

strojnik Kmečke zadrage

Pogreb bo v petek, 15. januarja 1943, ob pol 4 pop. z Zal. iz kapele sv. Antona k Sv. Križu.

Ljubljana — Salt Lacke — City — Utah.

Žalujoča brata VINKO in FRANC ter ostalo sorodstvo

TEL. **KINO MATICA** 22-41

Tajinstvena ljubezenska drama

»MOLČEČA USTA«

z znameniti igralci: Fosco Giachetti, Annette Bach, Andrea Checchi, Carlo Campanini.

PREDSTAVE:

dnevno ob 14.30, 16.30 in 18.30; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30.

TEL. **KINO SLOGA** 27-26

Ljubezen in trpljenje človeka izven zakona v filmu

»BANDIT«

Najboljši španski umetnik: Agustini Irusta, Anelia Bence in dr.

Predstave od 14.30 dalje; konec ob 20.15.

TEL. **KINO UNION** 23-21

Pustolovščine in kazni največjega osvajačca ženskih src

»DON JUAN«

Adriano Rimoldi — Carla Candiani

PREDSTAVE:

ob delavnicah ob 16 in 18.15; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in ob 18.30

Službe

Dobe:
Voznika

zanesljivega in poštenega vajenega Ljubljane, takoj sprejme Cebin, Wolf-ova ulica št. 3.

Boljše dekle

sprejemem takoj kot sobarico in pomoč gospodinj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 244.

Kupimo

Seno

kupuje Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweis-ova cesta 29.

Šivalne stroje

nove ali malo rabljene, kupim. Točne ponudbe z ceno na: Sušerski, Vrhnika, Stara cesta 3.

Prodamo

Prodamo:

visoke in suhatl omare, kuhinjske kredence, razne mize, stokrie, otroške, zložljive in navadne postelje, žične vložke, zimnat modroč, predsonno in vrtno garnituro, starejše pisalne mize ter tridelno pešho, gramofon, posamezne plošče, gasperček, drsalke in drugo. V trgovini »OGLEDA«, Mestni trg 3, vhod skozi vežo.

Poizvedbe

Ročni voziček

na gumijevih kolesih — znamke Ign. Volk, je bil pozabljen dne 11. t. m. zvečer na tovornem kodvoru. Prosi se najdite-lja, da ga vrne lastnik proti visoki odškodnini. Petronafta — Ljubljana, Bleiweisova cesta 35a.

Posestva

Ugodna naložba kapitala

je priložnostni nakup parcel v najbližji periferiji Ljubljane, blizu cestne železnice v izmeri 440 do 160 m² — Vsa pojasnila daje Pristavec Franjo, realiteta pismna, Ljubljana, Cesta Ariella Rea št. 3.

Dne 13. januarja 1942 je umrl v 58. letu starosti gospod

Janez Kavčič

strojnik Kmečke gosp. zadrage v Šiški

Pogreb bo v petek, dne 15. januarja 1943, ob 4/4 z Zal. na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maša bo darovana 15. januarja 1943, ob pol 8 v cerkvi sv. Franciška v Šiški. Dragemu tovarisu in vestnemu strojniku ohranimo blag spomin!

Ljubljana, dne 14. januarja 1943.

KMEČKO GOSPOD. ZADRUGA V ŠISKI

Vsemogočni je poklical k Sebi našo drago mamo, staro mamo, telo, sestro, taščo, gospo

Amalija Morela roj. Ulašič

po težki bolezni, prevideno s svetotajstvi, v 63. letu starosti. — Pokopali smo jo v četrtek, dne 14. januarja 1943, ob pol 4 popoldne na novomeško pokopališče.

Novo mesto, 13. januarja, 1943.

Globoko žalujoči: **Cveta in Leopold**, hčerka in sin; **Fani roj. Wellguny**, snaha, **Franc Welltzer**, zet, in vnuki: **Miran, Franci, Leopold, Zdravko in Marjetica**.

Prečiščen po dolgem trpljenju, večkrat previden s sv. zakramenti in popolnoma vdan v božjo voljo je 14. januarja v 91. letu svoje starosti in 64. letu zveste zakonske skupnosti odšel v večnost naš blagi, ljubljani oče in mož

Janez Košmerlj

posestnik v Sodražici, zdaj pri Sv. Petru v Ljubljani

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto ob treh popoldne iz kapelice sv. Jožefa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maša zadušnica bo darovana zanj v župni cerkvi sv. Petra v petek, 22. januarja ob 7 zjutraj.

Ljubljenege očeta priporočamo vsem prijateljem in znancem v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, Sveti Peter: 14. januarja 1943.

Terezija, žena.

Alojzij — Janex z družino, sinova.

Edgar Wallace: 47

Skrivnost skrivljene sveče

Roman

»Zelo važno,« je navdušeno odgovorila, »zlasti ker bi rada, da bi predaval v nekem dočimnem prostoru. Ali bi lahko pregovorili gospoda Lexmana, da bi nastopil v moji hiši?«

»Na Portman Placeu?« je vprašal.

»Ne, imam svoj dom, z vsem opremljeno hišo sem si najela v Blackheathu. Pregovorite gospoda Lexmana, da bi pri meni predaval.«

»A zakaj?« je vprašal.

»Prosim vas, ne izprašujte nič o tem,« ga je prosila. »Napravite mi to uslugo, Tommy.«

Videl je, da misli resno.

Pisal bom dobremu Lexmanu še danes popoldne,« je obljubil.

John Lexman mu je telefonski odgovoril.

»Najrajši bi predaval kje izven Londona,« je rekel, »a ker se miss Bartholomewova zana-ma za zadevo, dovolite, da povabim tudi njo. Zagotavljam vas, da se ne bo bolj zgražala, kot se pač more zgražati poštena ženska.«

Tako je prišlo tudi ime Belinde Bartholomewove v seznam odličnih povablencev policijskih sefov, ki so bili ta čas na poti v London, da bi poslušali Lexmana, ki je obljubil, da zagotovo razvozla zgodbo o Karu in njegovem umoru ter da razkrije skrivnost, ki je zastirala njegovo smrt, in še pomen skrivljene sveče, ki je tedaj bila spravljena v Črnem muzeju Scotland Yarda.

XX.

Iz prostorne sobe so spravili večino pohištva, da bi mogli vanjo vsi povabljeni, ki so prišli z vseh koncev sveta, da bi poslušali zgodbo o skrivljeni sveči in bi kontrolirali svoje mnenje s teorijo Johna Lexmana.

Sedeli so in se živahno pogovarjali o raznih ljudeh in zločinih, o tveganjih namerah, ki so se ponesrečile, in o nenavadnih slučajih, ki so ostali nepojasneni.

Ti pogovori so prihajali tudi do Belinde Mary, ki je stala za kretonasto zaveso pri vratih v svojo delovno sobo.

»...Ali se spominjate, sir George, na primer z Bolhookom? Zgrabil sem ga v Odesi...«

»...zanimivo, da nisem našel pri mrtvecu nič denarja, pač pa prav majhen zlat amulet, po čemer sem sklepal, da je morala biti dekle s plišastim klobukom, ki je...«

»...Pinot je zbežal, ko mi je pognal tri krogle v život, a se le zavlekel do okna, streljal za njim in ga zadeli; to je bil res mojstrski strel...«

Ko je vstopila, so vsi vstali, da bi jo pozdravili, in T. Ks. jo je predstavil. Prav tedaj so javili, da prihaja John Lexman.

Videti je bil utrujen, a je veselo odzdravil komisarija. Poznal je vse navzočne, kakor so poznali oni njega. Ko je odložil na mizico, pripravljeno zanj, nekaj listkov z beleškami, je vse pozdravil, nato pa se vrnil k mizi in kar začel brzd kakega posebnega uvoda.

XXI.

Predavanje Johna Lexmana.

»Kakor veste, pišem povesti, katerih uspeh je v zamisli in razpletu kriminalnih skrivnosti. Naš načelnik policije je bil prepričan, ko je rekel, da so moje zgodbe več, ko samo navadno hlastanje za senzacijami, ker sem v svojih povestih skušal podati sicer zamotane, a vendar možne situacije, ki sem jih tako izpeljal, da je bila rešitev sprejemljiva ne samo za navadnega bralca, temveč tudi za policijskega strokovnjaka.

Cepprav svojih prvih del nisem nikdar resno vzel in sem res iskal samo napete situacije in dogodke, vidim zdaj, ko mislim na vsa ta dela, v njih vendar prizadevanje, ki se mi je zdelo tedaj brez pravega smisla, a je bilo le smotno.

Oprostite mi to samohvalo, a je bila ta pojasnitev potrebna. Vi, ki ste v službi policije in imate veliko izkušnje in znanja, boste pač razumeli, da bom zdaj mogel podati misli morilčeve, kakor sem se mogel živeti v izmišljene kriminalne osebe, katere sem opisoval. Če bi pa že ne mogel podati tega, bom pa prikazal duševni nastroj morilca Remingtona Kara.

Večina izmed vas že pozna vse podrobnosti, ki se tičejo tega človeka. Veste, kakšen tip je bil, slišali ste o njegovi grozni krvooločni nravi, znano vam je, da je bil grad madež na tem božjem svetu, da je bil podlež, ki je iskal samo naslado, ono čudno slast po krvi in trpljenju, kakršna je zelo redka v kriminalnih pri-merih.«

John Lexman je nato opisal umor Vassar- larov.

»Zdaj ne vem več, kako se je to zgodilo,« je nadaljeval. »Za sveti večer sem dobil med drugimi darovi tudi revolver, ki mi ga je poslal neki neznan občudovalec. Ta neznan ob-čudovalec je bil Kara, ki je zamislil oni umor že tri mesece prej. On mi je poslal browning, ker je dobro vedel, da nisem imel nikdar opravka s takim orožjem in da bom zato z njim zelo previden. Lahko bi bil spravlil revolver v kako odročno omaro in ves njegov načrt, ki ga je tako skrbno izdelal, bi se mu bil ponesrečil.

Toda Kara je bil smotrni pri vsem svojem delu. Tri tedne potem, ko sem dobil orožje, so poskusili sredi noči s hrupnim vlomom v mojo hišo. Bedasto se mi je zdelo in naivno, da dela tat tak hrup in da je takoj po poizkusu zbežal, ne da bi napravil kaj škode, razen da je ubil steklo v oknu naše jedilnice. Seveda sem tedaj mislil, da bi se utegnil poizkus ponoviti, ker je moja hiša na skrajnem koncu vasi, in zato je bilo naravno, da sem vzel revolver iz nekega zaboja in ga imel pri rokah. Da bi videl, ali je vse v redu po njegovi zamisli, me je naslednji dan Kara obiskal in je poslušal vso zgodbo o nameravanem vlomu.

O revolverju nisem nič govoril, a zdaj me spominjam, čeprav na to takrat nisem mislil, da sem mu povedal, da imam orožje pri rokah. Čez štirinajst dni so spet poizkusili z vlomom. Poizkusili pravim, ker ne verjamem, da so resno mislili. Z nasiljem so samo nameravali do-seči, da bi imel revolver na pripravnem mestu.